

Zaznamenalí sme

■ **Medzinárodnú vedeckú konferenciu *Preklad a tlmočenie 11* s podtitulom *Má translatológia dnes ešte čo ponúknuť? Reciprocity a tenzie v translatologickom výskume* usporiadala Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela na pôde Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici 2. apríla 2014** V rámci plenárneho zasadnutia odznela prednáška Christiane Nordovej *Quo vadis, functional translatology?* a koreferát Zuzany Jettmarovej. V nadväznosti na ne pokračovalo rokovanie v štyroch sekciách (všeobecná translatológia, umelecký preklad, odborný preklad a tlmočenie), kde odznelo vyše pol stovky príspevkov. V sekcii všeobecnej translatológie vystúpili pracovníci Ústavu svetovej literatúry SAV Mária Kusá, Katarína Bednárová a Milan Žitný. M. Kusá sa venovala dejinám prekladu v súvislosti s výzvami a kontextmi súčasnej translatológie, K. Bednárová referovala o preklade ako kritike textu a M. Žitný osvetlil problematiku prekladu tzv. Bardejovského katechizmu z roku 1581 v kontexte počiatkov slovenského prekladu. Konferencia poskytla priestor na výmenu názorov na najnovšie vývojové trendy disciplíny. Referáty vyjdú v knižnej forme v pripravovanom zborníku. Účasť vedeckých pracovníkov Ústavu svetovej literatúry dokumentovala dlhoročnú úzku spoluprácu nášho ústavu s Filozofickou fakultou UMB v Banskej Bystrici.

Milan Žitný

■ **Rakúska knižnica v Košiciach na hostila 10. apríla 2014 literárnovedné sympóziu *O vareškách a francúzštine. Píšuca žena medzi kultúrami včera a dnes***, ktoré sa konalo v rámci projektu VEGA *Zabudnuté texty, zabudnutá literatúra. Nemecké autorky z územia dnešného Slovenska*. Hlavná riešiteľka projektu a organizátorka sympózia Ingrid Puchalová z Katedry germanistiky FF UPJŠ predstavila výsledky realizovaného projektu. Na sympóziu sa predstavili nielen germanistické (Viera Glosíková, Iveta Zlá a d.), ale aj slovakistické príspevky o rôznych rodových súvislostiach literárnej tvorby (Dana Hučková, Ivica Hajdučeková a d.), a to od 18. storočia po súčasnosť. Záver podujatia sa niesol v znamení autorského čítania po nemecky píšucej Slovenky žijúcej v Rakúsku Zdenky Becker.

Jana Cviková

■ **Medzinárodná konferencia Ústavu svetovej literatúry pod názvom *Postkolonializmus a literatúry strednej a východnej Európy* sa konala v dňoch 10.–12. apríla 2014 v Poľskom inštitúte v Bratislave s podporou Medzinárodného višegrádskeho fondu**. Konferencia priťahla vedcov z 15 krajín, a to nielen literárnych vedcov, ale aj odborníkov z oblasti sociológie, filozofie, politológie, kultúrnych aj regionálnych štúdií. Medzi pozvanými hosťami boli Prof. Madina Tlostanova (RANEPa, Moskva), Prof. Benedikts Kalnačs z Rigy a Dr. Cristina San-

druz Veľkej Británie. Organizátormi konferencie boli Dr. Dobrota Pucherová a Doc. Róbert Gáfrík. Impulzom boli súčasné tendencie vnímať stredo- a východoeurópsky priestor ako postkoloniálny vo vzťahu k Rusku. Konferencia pozostávala zo siedmich tematických panelov, ktoré sa sústredili na niekoľko ťažiskových tém, ako napríklad literatúra disentu, sebakolonizácia, postkomunistické rekonštrukcie národnej identity a historický revizionizmus, formy socialistického a postsocialistického orientalizmu, ako aj postsocialistická geopolitika a zmeny vo vnímaní postkomunistického priestoru. Konferencia potvrdila, že nástroje postkoloniálneho diskurzu úspešne využívajú vedci v celom stredo- a východoeurópskom regióne. Podujatie bolo priestorom živého interkultúrneho dialógu a otvorilo možnosť pre budúcu spoluprácu. Súčasťou konferencie bola prehliadka dedičstva socialistickej architektúry v Bratislave vedená Mariánom Potočárom z Ústavu stavebníctva a architektúry SAV.

Dobrota Pucherová

■ **V dňoch 14. a 15. apríla 2014 sa v organizačnej spolupráci Ústavu svetovej literatúry SAV (v rámci grantového projektu VEGA: *Hypermediálny artefakt v postdigitálnej dobe* pod vedením B. Suwary) a Poľského inštitútu v Bratislave uskutočnilo medzinárodné vedecké kolokvium *Literatúra v postdigitálnej dobe: možnosti, výzvy a obmedzenia*. V prvý deň podujatia odzneli inšpiratívne príspevky a diskusie na niekoľko tém: o amatérskych vstupoch do literatúry a prostrediach (internetových fórach, stránkach venovaných tvorbe fan fiction), v ktorých fungujú (K. Piorecký, P. Rankov), literárnych, umenovedných, i sociálnych a kultúrnych kontextoch pojmu postdigitálna doba (K. Piorecká, Z. Husárová, M. Rišková), či možných smerovaniach a podmienkach digitálnej humanistiky (M. Pisarski, B. Suwara). Nasledujúci deň odznela prednáška poľského hosťa M. Pisarskeho *Poľská klasika na obrazovke počítača. Od Mickiewicza k Schulzovi*, v ktorej prezentoval prevedenie (remediáciu) diel klasikov do interaktívnych textových hier, poodhalil metódy skryté za týmto procesom a pokúsil sa zodpovedať niektoré z otázok, ktoré daný posun otvára. V závere za účasti publika prakticky demonštroval jeden z postupov, ktorým sa možno pracovať s prototextom tak, aby na jeho základe vzniklo (nie tak celkom) nové dielo.**

Petra Blšťáková

■ **Dňa 17. mája 2014 sa v rámci festivalu Anasoft Litera v Priestore súčasnej kultúry A4 v Bratislave uskutočnila diskusia na tému *angažovaná literatúra***. Diskutovali Ivana Taranenková z Ústavu slovenskej literatúry SAV, spisovateľ a publicista Peter Getting, český básnik Kamil Bouška (zakladateľ básnickej skupiny Fantasia) a moderátorom bol dramaturg Slovenského rozhlasu a publicista Ján Šimko. Zámerom bolo prehodnotiť tému angažovanosti v literatúre, ktorá sa v česko-slovenskom kontexte dlho vnímala pejoratívne kvôli ideologickým požiadavkám komunistického režimu, a uviesť ju do širšieho historicko-spoločenského a filozofického kontextu (napríklad do súvislosti s filozofmi ako Adorno a Sartre). Kým všetci diskutéri sa zhodli v názore, že angažovanosť, pokiaľ nie je ideologicky zaťažená, literatúre neškodí, práve naopak, je čoraz viac sa vníma ako súvisiaca so samotnou literárnosťou – otázka spôsobu a miery angažovanosti priniesla mnohé zaujímavé pozorovania z minulosti aj prítomnosti. Kým Kamil Bouška považuje neangažovanú literatúru za irelevantnú, Taranenková sa viac prikláňala k názoru, že aj neangažované žánre, ako napríklad intímna lyrika, majú tiež svoje miesto v literatúre. V každom prípade sa však otázka angažovanosti javila ako menej spojená s autorskou intenciou a viac so spôsobmi čítania.

Dobrota Pucherová